JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA NNE

KIKAO CHA PILI

07 SEPTEMBA, 2016

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA NNE

KIKAO CHA PILI – TAREHE 07 SEPTEMBA, 2016

I. MASWALI:

OFISI YA WAZIRI MKUU:

16. MHESHIMIWA MASHIMBA MASHAURI NDAKI (MASWA MAGHARIBI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri Mkuu:- Nchi yetu kwa sasa ina wataalamu wengi katika sekta mbalimbali kama vile Uhasibu, Uchumi, Uongozi, Menejimenti, Udaktari, Utawala n.k.:-

Je, Serikali haioni haja sasa kwa ajira zote kwenye NGOs na taasisi binafsi nchini kupewa Watanzania na kuacha mpango uliopo sasa wa kuruhusu wageni kuajiriwa hasa kwenye nafasi za juu.

17. MHESHIMIWA MARY PIUS CHATANDA (KOROGWE MJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri Mkuu:- Mfuko wa PSPF unachelewesha sana mafao ya wastaafu na watumishi wengi waliostaafu katika mwaka wa fedha 2015/2016 hawajalipwa mafao yao mpaka sasa hususan walimu wa Korogwe Mjini:-

Je, Serikali ina mkakati gani wa kuondoa changamoto hii ambayo imekuwa kero kwa wastaafu.

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

18. MHESHIMIWA MARGARET SIMWANZA SITTA (URAMBO):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):- Kushusha madaraka kwa Wananchi (D by D) ni jambo muhimu sana katika masuala muhimu kama vile elimu, afya, kilimo n.k.:-

Je, Serikali haioni kuwa ni mapema mno kushusha elimu za kidato cha tano na sita kwenda TAMISEMI kabla ya kurekebisha changamoto za elimu za awali, msingi na sekondari hadi kidato cha nne.

WAZIRI WA NCHI, OFISI YA MAKAMU WA RAIS (MUUNGANO NA MAZINGIRA):

19. MHESHIMIWA JAKU HASHIM AYOUB (B.L.W):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Makamu wa Rais (Muungano na Mazingira):- Kwa mujibu wa taarifa rasmi ya Serikali ya Mapinduzi Zanzibar (SMZ) iliyotolewa mwaka 2014, Kisiwa cha Latham (Fungu Mbaraka) ni mali ya Zanzibar tangu kilipotangazwa rasmi mwaka 1898; hata hivyo zipo taarifa zilizothibitishwa kuwa Serikali ya Muungano kupitia Ofisi ya Waziri Mkuu iliiandikia SMZ kuwataarifu kwamba Kisiwa hicho ni cha Tanzania Bara:-

(a) Je, Serikali haioni kuwa mgogoro huo wa umiliki wa kisiwa hicho ni aibu kutokea kwa nchi moja; na kuonyesha kwamba bado kero za Muungano hazijapatiwa ufumbuzi;

(b) Kisiwa cha Latham kimepakana na vitalu namba 7 na 8 ambavyo tayari TPDC imeshavigawa bila ridhaa ya SMZ; Je, Serikali haioni kuwa mgogoro huo sio wa mpaka bali ni wa mafuta na gesi;

(c) Je, Serikali inachukua hatua gani kumaliza mgogoro huo.

WIZARA YA KILIMO, MIFUGO NA UVUVI:

20. MHESHIMIWA MAGDALENA HAMIS SAKAYA (KALIUA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Kilimo, Mifugo na Uvuvi:- Serikali ilifanya ukaguzi maalum kwenye Vyama vya Ushirika vya Mkoa wa Tabora pamoja na Chama Kikuu cha Ushirika WETCU tangu mwaka 2014 na kubaini ubadhirifu mkubwa uliofanywa na viongozi kwa kushirikiana na benki mbalimbali:-

(a) Je, kwa nini mpaka leo ripoti hiyo haijawekwa wazi na hatua za kisheria kuchukuliwa kwa wote waliohusika na wizi huo;

(b) Vyama vingi viko kwenye hali mbaya na havikopesheki na kupelekea wakulima kukosa pembejeo za kilimo; Je, Serikali ina mpango gani mahususi kusaidia Vyama hivyo vya Ushirika kwa kuzingatia mchango wa zao la Tumbaku kwenye uchumi wa Taifa.

WIZARA YA FEDHA NA MIPANGO:

21. MHESHIMIWA WILFRED LWAKATARE (BUKOBA MJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Fedha na Mipango:- Kufuatia taarifa zilizotolewa na vyombo vya Serikali vinavyohusika na masuala ya utafiti na

takwimu, Mkoa wa Kagera ulikuwa miongoni mwa Mikoa mitano maskini ya mwisho Kitaifa:-

(a) Je, ni mambo gani yametumika kama vigezo vya kuingiza Mkoa wa Kagera katika orodha ya Mikoa mitano maskini Kitaifa;

(b) Je, ni jitihada gani za makusudi zinachukuliwa na Serikali kuunusuru Mkoa wa Kagera na umasikini huo.

22. MHESHIMIWA SAED AHMED KUBENEA (UBUNGO):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Fedha na Mipango:- Serikali ya Awamu ya Nne ilikopa fedha kwenye Benki za Nje na zile za Biashara kwa mfano mwaka 2011 Serikali ilikopa shilingi trilioni 15 na kufanya deni la Taifa kufikia trilioni 21, kabla ya mwaka 2015 ilikopa tena kiasi cha shilingi trilioni 9 na kufanya deni la Taifa kuongezeka kufikia shilingi trilioni 39:-

(a) Je, mpaka sasa deni la Taifa linafikia kiasi gani;

(b) Je, Serikali ina mikakati gani ya makusudi ya kudhibiti ongezeko hilo la deni la Taifa.

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO:

23. MHESHIMIWA PHILIPO AUGUSTINO MULUGO (SONGWE):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Kata za Wilaya ya Songwe zipo mbalimbali kwa zaidi ya kilometa 40 kutoka kata moja hadi nyingine. Iliyokuwa RCC ya Mkoa wa Mbeya ilisharidhia kupandisha hadhi barabara ya Kapalala hadi Gua na Kininga hadi Ngwala ziingie kwenye barabara za Mkoa lakini mpaka sasa hakuna utekelezaji:-

Je, ni lini sasa Serikali itapandisha hadhi barabara hizo.

WIZARA YA ELIMU, SAYANSI, TEKNOLOJIA NA MAFUNZO YA UFUNDI:

24. MHESHIMIWA JUMA OTHMAN HIJA (TUMBATU):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Elimu, Sayansi, Teknolojia na Mafunzo ya Ufundi:- Vipo baadhi ya Vyuo binafsi nchini vinalipisha wanafunzi ada kwa kutumia pesa za kigeni badala ya pesa za Kitanzania:-

Je, Serikali inachukua hatua gani kudhibiti usumbufu huo.

25. MHESHIMIWA SALUMU MWINYI REHANI (UZINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Elimu, Sayansi, Teknolojia na Mafunzo ya Ufundi:- Kamisheni ya Vyuo Vikuu Tanzania (TCU), Baraza la Elimu ya Ufundi (NACTE) na Baraza la Mitihani Tanzania (NECTA) ni Taasisi za Muungano na zina Ofisi Zanzibar:-

(a) Je, kuna Wanzanzibari wangapi watendaji katika Taasisi hizo;

(b) Kama hakuna, Je, Serikali haioni kwamba hakuna uwiano kwa vile Taasisi hizo ni za Muungano na kwa nini kusiwe na Watendaji wa pande zote mbili ili kuonesha ile sura ya Muungano;

(c) Je, kuna mipango gani ya kufanya Taasisi hizi kuwa na watendaji wa pande zote mbili hasa Ofisi ya Zanzibar.

WIZARA YA MALIASILI NA UTALII:

26. MHESHIMIWA DKT. SHUKURU JUMANNE KAWAMBWA (BAGAMOYO):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maliasili na Utalii:- Kumekuwa na mgogoro wa muda mrefu wa mipaka kati ya TANAPA na vijiji na vitongoji jirani vinavyowazunguka:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kumaliza mgogoro huo kati ya TANAPA na vitongoji vya Kitame, Razaba, Gama – Makani katika Kata ya Makurunge.

27. MHESHIMIWA JAPHET NGAILONGA HASUNGA (VWAWA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maliasili na Utalii:- Katika eneo la Ndolezi Wilaya ya Mbozi kuna Kimondo ambacho ni cha aina yake katika nchi hii na duniani kwa ujumla:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kuhamasisha watalii wa ndani na nje ya nchi kuja kukiangalia Kimondo hicho ili kuchangia pato la taifa.

WIZARA YA AFYA, MAENDELEO YA JAMII, JINSIA, WAZEE NA WATOTO:

28. MHESHIMIWA CECILIA DANIEL PARESSO (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto:- Mwongozo wa Fedha za Wafadhili wanaochangia katika sekta ya Afya (Health Basket Fund) katika Halmashauri zetu unaelekeza 33% ya fedha hizo zitumike kwa manunuzi ya dawa na 67% zitumike katika shughuli za utawala, usimamizi na ufuatiliaji:-

(a) Je, Serikali haioni ni wakati muafaka sasa kubadili mwongozo huo;

(b) Je, ni lini Serikali itaacha kutegemea fedha za wafadhili hasa katika sekta ya afya.

29. MHESHIMIWA HALIMA ABDALLAH BULEMBO (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kuanzisha vituo vya kulelea watoto wasio na makazi katika kila Kanda nchini na kuwajengea stadi za kazi na ujasiriamali.

WIZARA YA MAMBO YA NDANI YA NCHI:

30. MHESHIMIWA KHAMIS MTUMWA ALI (KIWENGWA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Mambo ya Ndani ya Nchi:- Kwa muda mrefu sasa baadhi ya Wakuu wa Vituo vya Polisi hasa Zanzibar hutumia pesa zao za mishahara kulipia huduma za umeme katika Vituo hivyo:-

Je, Serikali ina utaratibu gani wa kuwalipa au kuwarejeshea fedha zao wanazotumia kulipa umeme katika vituo hivyo.

II. MISWADA YA SHERIA YA SERIKALI:

(Kusomwa Mara ya Pili, Kamati ya Bunge Zima na Kusomwa Mara ya Tatu)

Muswada wa Sheria ya Upatikanaji wa Habari wa Mwaka 2016 *(The Access to Information Bill, 2016)*

(Majadiliano Yanaendelea)

DODOMA — **DKT. T. D. KASHILILAH**
07 SEPTEMBA, 2016 — **KATIBU WA BUNGE**